
Oxytocinets rolle ved psykoselidelser og personlighetstrekk

DOKTORAVHANDLINGER

MARIT HARAM

marit.haram@medisin.uio.no

Det er lite forskjeller i det medfødte oxytocinsystemet mellom pasienter med psykoselidelser og friske, men oxytocin kan likevel spille en rolle ved trekk knyttet til sosial fungering.

Foto: Fototjenesten,
Institutt for klinisk medisin,
Universitetet i Oslo

Sosiale utfordringer er vanlig hos pasienter med psykoselidelser, noe vi i dag mangler god behandling for. Oxytocin har ved dyrestudier vist å være viktig for sosial funksjon og foreslått som en potensiell medisin for sosiale kognitive vansker. Vi ønsket på bakgrunn av dette å forstå mer av forholdet mellom det endogene oxytocinsystemet og trekk sentrale for sosial fungering. Vi undersøkte et bredt utvalg av 734 pasienter med psykoselidelser og 417 friske kontrollpersoner som deltok i TOP-studien ved NORMENT forskningscenter. Deltagerne i studien fikk målt flere trekk, inkludert amygdalaaktivitet, mens bilder av ansikter som uttrykte sinne eller frykt ble presentert. Dette representerte et biologisk mål på evnen til å gjenkjenne emosjoner hos andre. Mens en genvariant i oxytocinreseptorgenet var knyttet til emosjonell tilbaketrekning i hele pasientgruppen, var en annen genvariant i samme genet

knyttet til amygdalaaktiviteten hos pasienter med schizofreni, men ikke hos pasienter med bipolar lidelse eller friske kontrollpersoner. Dette kan tyde på at det endogene oxytocinsystemet er viktig for sosial fungering, men på forskjellige måter avhengig av pasientens symptomer. Dette blir viktig å ta hensyn til i en eventuell medisintprøving. Våre funn indikerte videre at oxytocin spiller liten rolle i utformingen av personlighetstrekk, andre sentrale symptomer og genetisk sårbarhet for å utvikle en psykoselidelse.

Disputas

Marit Haram disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 1.6.2017. Tittelen på avhandlingen er *The relationship between oxytocin pathway genes and personality traits and psychosis characteristics*.

Publisert: 13. november 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0808
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. mars 2026.